Hukuk Bölümü 2009/82 E., 2010/6 K.

"İçtihat Metni"

İzmir Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü'nce Karşıyaka Vergi Dairesi Müdürlüğü'ne gönderilen 6.3.2006 gün ve 16624-474 sayılı yazıda, radyoloji uzmanı doktor davacının 3153 sayılı Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun'un 1. maddesine aykırı davrandığının tespit edildiğinden bahisle 11. maddesine göre 544,42YTL idari para cezası uygulanması yolunda alınan Valilik Oluruna istinaden gereğinin yapılması istenilmiştir.

Davacı, para cezasına karşı adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

İZMİR 6. SULH CEZA MAHKEMESİ; 15.1.2007 gün ve D.İş:2006/155, K:2007/73 sayı ile, itiraz eden vekilinin, İzmir Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü'nün 27.3.2006 tarih ve 474 sayılı idari para cezasına ve idari kararına itiraz ederek iptalini talep ettiği, başvurunun 5326 sayılı Kabahatler Yasası'nın 27/1. maddesi gereğince Mahkemelerine yapıldığı, başvurunun ön incelemesinde; 19.12.2006 tarih ve 5560 sayılı Yasa ile değişikliğe uğrayan 5326 sayılı Kabahatler Yasası'nın 3/a maddesinde, Kabahatler Yasası'nın idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağının belirlenmesi ve itiraza konu 3153 sayılı Yasa'nın hükümlerine göre verilen para cezalarına karşı itirazın 3153 sayılı Yasa'nın 13. maddesine ek 4854 sayılı Yasa'nın 5. maddesi gereğince idari yargı mercilerince inceleneceğine dair düzenlemeye göre sulh ceza mahkemesince incelenebilecek kararlardan olmadığından, 5560 sayılı Yasa'yla değişik 5326 sayılı Kabahatler Yasası'nın 3/a ve 28/1-b maddeleri gereğince görevsizlik kararı vermiş; bu karar kesinleşmiştir.

Davacı, bu kez, söz konusu idari para cezasının kaldırılması istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Dava konusu işlemin iptali yolundaki kararının İzmir Bölge İdare Mahkemesi'nce bozulması üzerine İZMİR 4. İDARE MAHKEMESİ; 10.10.2008 gün ve E:2008/1517, K:2008/1348 sayı ile, İzmir 4. İdare Mahkemesi Hakimliği'nce İzmir Bölge İdare Mahkemesi'nin 11.6.2008 tarih ve E:20081789, K:2008/1509 sayılı bozma kararına uyulduğu, davanın, İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesinde radyoloji uzmanı olarak görev yapan ve aynı zamanda Gelişim Doppler Ultrasonografı Merkezinde hizmet sözleşmesi ile ücretli olarak çalışan davacının, 3153 sayılı Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun'un 1. maddesine aykırı davrandığından bahisle anılan Kanunun 11. maddesi uyarınca verilen 544,42 YTL para cezasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açıldığı, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3 ve 27. maddelerinden söz ederek, 3153 sayılı Radyoloji, Radyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun'un 13. maddesinin 2. fıkrasında; bu Kanuna göre verilen cezalara karşı yetkili idare mahkemesine itiraz edilebileceği kurala bağlanmış iken, anılan maddede, 8.2.2008 günlü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5728 sayılı Kanun'un 92. maddesi ile yapılan değişiklik sonrası, 3153 sayılı Kanun uyarınca verilen para cezalarına karşı yetkili idare mahkemesine itiraz edilmesini öngören hükmün kaldırıldığı, aynı Kanunun Geçici 2. maddesinin a) bendinde de, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kovuşturma evresinde bulunan dava dosyaları hakkında mahkemenin görevli olmaması halinde dosya üzerinde yapılacak inceleme sonucunda verilecek görevsizlik kararıyla görevli mahkemeye gönderileceğinin hükme bağlandığı, bu durumda, davanın açıldığı tarihten sonra 3153 sayılı Kanun'un 13. maddesinde yapılan değişiklik nedeniyle uyuşmazlığın görüm ve çözümünün, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3 ve 27. maddeleri uyarınca adli yargının (sulh ceza mahkemesi) görevinde bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar, karara itiraz edilmeyerek kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa KICALIOĞLU, Mahmut BİLGEN, Habibe ÜNAL, Nüket YOKLAMACIOĞLU, Serdar AKSOY ve Muhittin KARATOPRAK'ın katılımlarıyla yapılan 1.2.2010 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME :Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği…

…" açıkça belirtilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

Adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Yasanın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının, davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece 15. maddede belirtilen hükmün aksine, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası temin edilmeden gönderildiği görülmekte ise de; İdare Mahkemesi dosyası içerisinde adli yargının kesinleşmiş karar örneği bulunduğundan ve sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ :

Dava, 3153 sayılı Kanun'un 1 ve 11. maddelerine göre verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

19.4.1937 gün ve 3153 sayılı Radiyoloji, Radiyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, "Münhasıran röntgen şuaı vasıtasile teşhis veya hem teşhis ve hem tedavi yahut radiyom veya radiyom emanasiyonu yahut radiyom mürekkebatile veya her türlü elektrik aletlerile tedavi yapmak için müessese açmak Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletinin iznine bağlıdır" denilmiş; 11. maddesinde, verilecek idari para cezaları düzenlenmiş; bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebileceğini öngören 13. maddesi, 23.1.2008 gün ve 5728 sayılı Kanun'un 92. maddesi ile, "3 üncü maddede adı geçen nizamnamedeki vasıf ve şartlara uygun olmayan cihazları kullananlara üçbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Bu Kanunda yazılı olan idarî para cezaları mahallî mülkî amir tarafından verilir" şeklinde değiştirilmiş; madde hükmü 8.2.2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

3153 sayılı Radiyoloji, Radiyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun'da idari para cezasına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenleme yer almamaktadır.

Öte yandan; 30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 6.12.2006 gün ve 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesiyle değiştirilen 3. maddesinde, " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır"; Kanunun "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında ise, "İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir" düzenlemeleri yer almıştır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 3153 sayılı Radiyoloji, Radiyom ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacak olması nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Yasa hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Sulh Ceza Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ:Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İzmir 6. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 15.1.2007 gün ve D.İş:2006/155, K:2007/73 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 1.2.2010 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.